

**Regiebureau
Plattelandsontwikkelings-
programma**

Behandeld door
mr. A. Nap

Datum
21 november 2019

Kenmerk
RBPOP

aanbiedingsnotitie

Overleg en datum	Comité van Toezicht POP Nederland, 6 december 2019
Titel	Aanpassingen POP3 2019 en 2020
Agendapunt	5
Bijlage	-
Doel	Ter bespreking en instemming
Eigenaar	Regiebureau POP, Mw. A. Nap

Samenvatting

Deze notitie omvat 2 onderdelen, te weten:

1. Stand van zaken wijzigingsvoorstel 2019 (ter informatie):

Dit voorstel is inmiddels door de Commissie geaccordeerd.

2. Aanpassingen 2020 (ter bespreking en goedkeuring)

Voor 2020 wordt voorgesteld 2 aanpassingsvoorstellen in te dienen, te weten
I/ een aanpassingsvoorstel in te dienen in het (vroeg) voorjaar van 2020 en
II/ een aanpassingsvoorstel - naar verwachting - in te dienen medio 2020.

Ad I. Het CvT wordt verzocht:

- In te stemmen met hoofdlijnen van de aanpassing.
 - In te stemmen met het in een schriftelijke CvT-ronde voorleggen van een aanpassingsvoorstel waarin deze hoofdlijnen worden uitgewerkt.
- Indien hiermee niet ingestemd kan worden, dan zal in het vroege voorjaar van 2020 een extra vergadering van het CvT uitgeschreven worden.

Ad II. Informatie over mogelijke aanpassingsvoorstel medio 2020: Ter informatie.

1. Stand van zaken Wijzigingsvoorstel (+ notificatie) 2019-I

Op 25 september 2019 is het voorstel verschuiving middelen in verband met het niet behalen van de prestatiedoelstelling LEADER in een **schriftelijke ronde** aan de leden van het CvT voorgelegd. Het voorstel betrof de verschuiving van de prestatiereserve middelen van het onderdeel Leader (2,49 miljoen) naar de maatregel Investerings, onderdeel niet productieve investeringen. Daarnaast betrof het voorstel enkele aanpassingen in het maatregelfiche Brede weersverzekering.

Er zijn in de schriftelijke ronde twee opmerkingen gemaakt. De opmerkingen zagen op enkele onvolkomenheden in de aan het CvT voorgelegde stuk (twee

bedragen niet definitief ingevuld, op één plek een fout in de beschrijving van een gehanteerde formule). Beide onjuistheden zijn in het aan de Commissie toegezonden format gecorrigeerd. De leden hebben positief geadviseerd inzake het indienen van het voorstel bij de Commissie.

Het voorstel tot aanpassing van het programmadocument POP is op 11 oktober 2019 formeel ingediend via het elektronische data uitwisselingssysteem (SFC). De formele beoordeling van het voorstel door de Commissie is afgerond en het voorstel is op 11 november 2019 door de Commissie geaccepteerd.

2. Voorstellen aanpassing (en) POP3 2020

I/ Aanpassingsvoorstel POP3 2020 I

Zoals al enkele keren aan het CvT gemeld zijn er in de loop van afgelopen jaren door de budgethouders - Rijk en provincies - aanpassingen in de verdeling van middelen over maatregelen voorgesteld. Die voorstellen werden met name ingegeven door de opgedane ervaring met maatregelen, sommige maatregelen bleken – door verschillende oorzaken - veel minder goed te lopen dan verwacht (bv kavelruil), bij andere maatregelen bleek er meer vraag te zijn dan oorspronkelijk ingeschat. Ook is er soms sprake geweest van wat andere beleidsmatige wensen/accenten bij de besteding van middelen dan oorspronkelijk voorzien.

De door budgethouders ingediende voorstellen tot aanpassing zijn tot op heden nog niet formeel in het programma doorgevoerd, omdat de optelsom van de verschillende voorstellen niet stabiel was (sommige budgethouders wilden verschuiven van a naar b, anderen van b naar c, weer anderen van c naar a) en het onwenselijk is middelen gedurende de looptijd van het programma meermalen heen en weer te schuiven tussen maatregelen. De -vooruitlopend op formele aanpassing van het programma - aangegane verplichtingen passen overigens - vanwege de in het programma opgenomen top ups - binnen de financiële kaders van het bestaande programma. Indien de aangegane verplichtingen met ELFPO-budget gedeclareerd moeten worden, hetgeen van belang kan zijn voor tijdige uitputting van het ELFPO budget, moet de verschuiving van ELFPO budgetten echter doorgevoerd worden vòòr declaratie op bedoelde aangegane (top up) verplichtingen plaatsvindt.

Omdat de beschikbare middelen inmiddels grotendeels belegd zijn, is nu een duidelijk(er) landelijk beeld beschikbaar van de in de loop der jaren door budgethouders - onder voorbehoud van goedkeuring door CvT en Commissie -

reeds doorgevoerde aanpassingen, waardoor formele aanpassing van het programma nu met minder risico op 'heen en weer schuiven van middelen' mogelijk is. Gelet hierop wordt geadviseerd de betreffende aanpassingen begin 2020 formeel in het programma door te voeren.

Anderzijds zijn er ontwikkelingen (met name: extra overheveling, onderzoek naar eventuele verschuiving van ELFPO-middelen naar de maatregel ANLB, de recent door de Commissie bekend gemaakte transitieverordening¹) die naar verwachting medio/tweede helft 2020 tot een aanpassing van het programma zullen leiden. Daarmee zal er in 2020 sprake zijn van het indienen van twee aanpassingsvoorstellen. Aandachtspunt hierbij is dat het aantal aanpassingen dat in het programmadocument doorgevoerd kan worden op grond van de EU-regelgeving beperkt is tot één 'verzamelaanpassing' per jaar (naast de mogelijkheid gedurende de programmaperiode 3 grote wijzigingsvoorstellen in te dienen) + gedurende de gehele programmaperiode 3 extra 'verzamel'aanpassingen (NB: in 2023 mogen meerdere aanpassingsvoorstellen worden ingediend voor wijzigingen die uitsluitend betrekking hebben op de aanpassing van het financiële plan, met inbegrip van eventuele wijzigingen van het indicatorplan die daaruit voortvloeien). Het is gelet op de beperking in het aantal aanpassingsmogelijkheden wenselijk aanpassingen strategisch in te zetten.

Gelet op de omvang van de voorstelde verschuivingen die nu reeds worden voorzien, wordt dus voorgesteld in 2020 één van de extra aanpassingsmogelijkheden te gebruiken, teneinde begin 2020 het programma in lijn te kunnen brengen met de beleidsmatige ontwikkelingen. In de 2e helft van het jaar zal het programma naar verwachting opnieuw aangepast moeten worden. Er blijven daarna nog twee extra mogelijkheden voor notificaties beschikbaar voor de resterende looptijd van het programma.

Zoals eerder in het CvT is aangegeven betreft de belangrijkste verschuiving die wordt voorzien een verlaging van het budget ruilverkavelingen /infrastructuur en verhoging van het budget op de maatregelen 'Niet productieve investeringen', 'Kennis' en 'Samenwerking bij innovaties'.

¹ Transitieverordening is verordening over een tussenjaar tussen het bestaande GLB en het nieuwe GLB, nu de inwerkingtreding van het nieuwe GLB naar verwachting 2022 zal worden in plaats van 2021.

In hoofdlijn zijn de belangrijkste aanpassingen die worden voorzien op basis van de door budgethouders ingediende voorstellen tot budgetschuiven:

- *Maatregel 4.1 en 4.3 (productieve investering/ruilverkaveling): afname budget € 35 mln.*
De maatregel "infrastructuur" blijkt binnen de huidige regelgeving beperkt toepasbaar, onder meer door de regelgeving binnen POP3 (zie ook tussenevaluatie Cluster Verbetering Concurrentiekracht in POP3, WER 2019-065). Tevens heeft LNV aangegeven het beschikbare budget effectiever in te willen zetten, waardoor een verschuiving ontstaat van knelsectoren naar de brede weersverzekering.
- *Maatregel 4.4 (niet productieve investeringen): toename budget € 20 mln.*
De mogelijkheden om goede projecten te vinden binnen de regelgeving zijn in deze maatregel ruim beschikbaar, mede door de groep potentiële aanvragers en de mogelijkheden om de nationale bijdrage (cofinanciering) beschikbaar te krijgen.
- *Maatregel 16 (samenwerking voor innovatie): toename budget € 10 mln.*
De provincies hebben meer behoefte dan oorspronkelijk ingeschat om via de maatregel 'samenwerking voor innovatie' via samenwerking innovaties in de landbouw tot stand te brengen, waarmee de concurrentiekracht wordt verbeterd en tegelijkertijd de omgevingskwaliteit positief beïnvloed wordt.
- *Maatregel 17 (Brede weersverzekering): toename budget € 5 mln.*
LNV verwacht vanwege de klimaatontwikkeling en aanpassing van de nationale regelgeving een grotere deelname van landbouwbedrijven aan deze maatregel.

Het CvT wordt verzocht:

- **In te stemmen met de beschreven hoofdlijnen van de begin 2020 door te voeren aanpassingen.**
- **In te stemmen met het in een schriftelijke CvT-ronde voorleggen van een notificatie waarin deze hoofdlijnen worden uitgewerkt.**

Indien het CvT geen consensus kan bereiken over de voorgestelde aanpassingen of niet in kan stemmen met een schriftelijke ronde CvT, dan zal conform het huishoudelijk reglement in het vroege voorjaar van 2020 een extra vergadering CvT plaatsvinden, waarin opnieuw over de voorstellen gesproken zal worden en – indien mogelijk - alternatieve voorstellen voor aanpassing aan u voorgelegd zullen worden.

II Aanpassingsvoorstel POP3 2020 II

Er is sprake van twee ontwikkelingen die medio/eind 2020 naar verwachting moeten leiden tot een aanpassing van het programma, namelijk:

1. Aan het programma toegevoegde extra middelen (Extra overheveling 2020)
2. Mogelijke besluitvorming over versnelling benutting Europese middelen.

Ad 1. Aan het programma toegevoegde extra middelen (overheveling 2020)

In de juni 2019 vergadering van het CvT is reeds gemeld dat door een wijziging in de EU-regelgeving het mogelijk is geworden om ook in 2020 geld over te hevelen van de 1^e naar de 2^e pijler GLB. Hierover zal uiterlijk op 31 december 2019 een besluit genomen moeten zijn / bij de Commissie ingediend moeten zijn. LNV overweegt om opnieuw eenzelfde bedrag als eerdere jaren over te hevelen. Over de overheveling is LNV echter nog in overleg met relevante partijen. Het extra bedrag zal, indien tot overheveling besloten wordt en de Commissie met de extra overheveling instemt, aan het ELFPO-budget toegevoegd worden. Na instemming van de Commissie kan het extra budget - door middel van een wijzigingsvoorstel - in het POP worden opgenomen. Mogelijk zal dit voorstel in juni 2020 kunnen worden voorgelegd aan het CvT.

Ad 2. Eventuele besluitvorming over versnelling benutting Europese middelen

Provincies en ministerie hebben in 2019 acties ondernomen om een versnelling te krijgen in het verplichten en declareren van EU budget. Een van de mogelijkheden om decommitting van EU-middelen te voorkomen is om ELFPO-budgetten zodanig te verschuiven dat het agrarisch natuurbeheer ook in het beheerjaar 2020 met 75% ELFPO gefinancierd kan worden. Daarbij moeten de provincie er zorg voor dragen dat voor de niet grond gebonden maatregelen voldoende verplichtingen uitgevoerd blijven worden (*top up* verplichtingen) om de afgesproken doelstellingen van POP3 te kunnen bereiken. Provincies moeten nog besluiten of met dit voorstel ingestemd kan worden. Omdat deze schuif in een aantal provincies pas mogelijk is na aanpassing van de provinciale begroting waar provinciale staten mee moet instemmen, kan deze budgetschuif - na instemming met het voorstel door provincies - op zijn vroegst in juni 2020 worden voorgelegd aan het CvT.